

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 654/2019
13.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у радном спору тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Поповац, адвокат из ..., против туженог „ББ“ д.о.о. из ..., чији је пуномоћник Александар Петровић адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4162/16 од 02.02.2018. године, у седници већа одржаној 13.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4162/16 од 02.02.2018. године, као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији, као неоснован.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 547/15 од 06.10.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је поништено решење туженог број .../.../... од 22.10.2010. године којим је отказан уговор о раду тужиоцу. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба у делу којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоца распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима, као недозвољена. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 112.000,00 динара. Преко тог износа а до траженог од 308.000,00 динара, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка као неоснован, ставом петим изреке, а ставом шестим је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4162/16 од 02.02.2018. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда у ставу првом, другом, четвртм и шестом изреке. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Тужени је благовремено изјавио ревизију против правноснажне пресуде другостепеног суда због битне повреде одредаба парничног поступка у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је установио да је ревизија дозвољена у смислу члана 441. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14).

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка на коју ревизија указује. У поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП. Другостепени суд је у образложењу побијане пресуде дао оцену жалбених навода који су од значаја за одлуку о захтевима стављеним у поступку поступку и на тај начин поступио у складу са одредбом члана 396. став 1. ЗПП. Према ставу 2. овог члана, другостепени суд није дужан да детаљно образлаже пресуду у ситуацији када прихвата чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, као и примену материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по закљученом уговору о раду био у радном односу на неодређено време код туженог од 01.04.2008. године, на пословима ..., до отказа уговора о раду због злоупотребе права на боловање која му је стављена на терет, решењем послодавца од 22.10.2010. године, донетим након датог упозорења од 14.10.2010. године по којем се тужилац изјаснио негирајући постојање злоупотребе.

Утврђене су чињенице да због прелома треће метакарапалне кости десне шаке без дислокације, тужиоцу је стављена гипсана имобилизација десне подлактице и шаке, те је био привремено спречен за рад у периоду од 17.07.2010. године до 05.10.2010. године. У току трајања привремене спречености за рад, тужилац је отпутовао на летовање у ... . Носећи гипсану имобилизацију десне подлактице и шаке, имобилисана рука је била потпуно заштићена. Одлазак на летовање није продужио време лечења тужиоца, летовање је деловало благотворно на његово психофизичко стање. Прелом је срастао у предвиђеном временском року, без икаквих компликација и последица по умањење животне активности. Укључујући физикалну терапију, лечење је трајало оптимално време за опоравак после наведене повреде. Ове чињенице, утврђене на основу одговарајућег вештачења, у питање нису доведене.

Код овако утврђеног чињеничног стања, одлукама нижестепених судова поништено је као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу, уз оцену да није постојала злоупотреба боловања од стране тужиоца. Тужиоцу је боловање одобрено из оправданих медицинских разлога. Околност да је за време привремене спречености за рад услед прелома кости десне шаке уз ношење гипса имобилизације, тужилац отпутовао на летовање, није радња подобна да погорша здравствено стање запосленог, односно да спречи његово оздрављење, нити је до тога довела. Другостепени суд је ценио да путовање тужиоца на море са гипсаном имобилизацијом десне руке не представља понашање које би могло да спречи његово оздрављење, па је закључио да овакво понашање тужиоца не може формирати отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 6. Закона о раду, имајући у виду да злоупотреба права на боловање постоји у ситуацији када запослени своју привремену спреченост за

рад користи противно њеној сврси и тако спречава или погоршава сопствено оздрављење. Неоснованим је оценио жалбене наводе да је било неопходно да тужилац прибави одобрење лекара да отпутује на летовање и жалбено позивање на члан 85 Закона о здравственом осигурању, имајући у виду да су у питању правила којима се прописују случајеви у којима осигураник за време привремене спречености за рад губи право на накнаду зараде. По овде спорном питању постојања оправданог разлога за отказ уговора о раду, меродаван је члан 179. Закон о раду, цитиран и правилно примењен у одлукама нижестепених судова, те члан 191. чијом је применом наложено туженом да отклони последицу незаконитог престанка радног односа реинтеграцијом тужиоца на рад.

Врховни касациони суд налази да ревизија није основана у побијању правноснажне пресуде којом је правилно примењено материјално право.

Чланом 179. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05, 54/09) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца. Ставом 3. је прописано да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то (под тачком 3.) ако запослени злоупотреби право на одсуство због привремене спречености за рад.

За закључак о злоупотреби права на боловање у смислу разлога за отказ уговора о раду, није довољно да је запослени за време боловања отпутовао на летовање, већ је потребно да се на основу стручног мишљења, а то је у судском поступку вештачење, утврди да је такво поступање имало негативног утицаја на оздрављење запосленог, што представља циљ ради којег се запосленом одобрава коришћење права на боловање, како би запослени оздравио и наставио са радом код послодавца.

У конкретном случају, услова није било да послодавац тужиоцу откаже уговор о раду са разлога наведеног у оспореном решењу. Тужилац није злоупотребио право на одсуство због привремене спречености за рад, наступеле услед прелома кости шаке, тиме што је са гипсаном имобилизацијом подлактице и шаке, отпутовао на летовање, које је благотворно деловало на његово стање, те оздрављење у оптималном року.

Из разлога који су изнети, до другачијег закључка не могу довести истицања туженог у ревизији, базирана на Закону о здравственој заштити у схватању да се тужиочево понашање карактерише злоупотребом права на привремену спреченост за рад, већ по самој радњи коју је тужилац самовољно предузео, на супрот императивних норми, па да је оцена суда неодговарајућа.

Не могу се прихватити ни наводи туженог да став исказан у побијаној одлуци води правној несигурности, односно да може довести послодавце у ситуацију да се многи запослени који су привремено спречени за рад понашају идентично или слично као тужилац, а правило је да би запослени требало да иду на летовање за време свог годишњег одмора.

Пре отказа уговора о раду, тужени је имао могућност да размотри изјашњење које је тужилац дао по примљеном упозорењу, у садржини коју је првостепени суд утврдио, а тужени евидентно није сматрао битном, иако је у изјашњењу наведено како се тужилац владао у околностима насталог прелома уочи одобреног коришћења годишњег одмора, уз претходно уплаћено летовање. Сврха упозорења је у томе да запослени изнесе чињенице које му као одбрана иду у прилог, а да послодавац с пажњом размотри све расположиве чињенице, по потреби изврши провере, па тек на основу пажљивог сагледавања свих чињеница, одлучи да ли ће запосленом отказати уговор о раду или не. Такав приступ штити и запосленог и послодавца од ризика исхитрених закључака, поступака и одлука, који не остају без утицаја у судском поступку. Суд одлучује о законитости конкретног отказа уговора о раду, у зависности од чињеница и околности које утврди у појединачном случају. Исход спора у овом случају условљен је индивидуалним карактеристикама повреде, боловања и понашања. У конкретном случају, због задесног прелома кости шаке у јулу 2010. године, тужиоцу је стављена гипсана имобилизација, на тај начин је рука била заштићена и тужилац је без ризика отпутовао на летовање, које се није неповољно одразило на трајање његове привремене спречености за рад.

Из изнетих разлога, ревизија није основана у побијању правноснажне пресуде којом је тужбени захтев одбијен као неоснован.

Према исходу спора, правилно је одлучено о трошковима поступка, применом члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП.

Туженом не припада накнада трошкова ревизијског поступка, с обзиром да је ревизија одбијена као неоснована.

На основу члана 414. и члана 165. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић